

MEMÒRIA ANUAL D'ACTIVITATS DE LA SOCIETAT D'ONOMÀSTICA 2020

La Societat d'Onomàstica (SdO) fou fundada l'any 1980 pel professor Dr. Enric Moreu-Rey juntament amb diversos col·legues universitaris i estudiosos locals, especialment del Camp de Tarragona. Té personalitat jurídica pròpia i és inscrita des del dia 2 d'octubre del 1980 en el Registre Provincial d'Associacions de Barcelona, secció 1a, amb el número 4836. El domicili social és al carrer de la Diputació, 276, principal, 08009, Barcelona.

L'objecte de l'entitat és, principalment, el foment de l'inventari, l'estudi i la defensa del noms propis (onomàstica), dels de persona (antroponímia) i dels de lloc (toponímia); la coordinació de les activitats dels investigadors; la publicació de *Noms* i *Onomàstica* i de monografies especialitzades; l'assessorament tècnic a persones i col·lectius; l'organització de col·loquis i conferències sobre els temes indicats i l'inventari de bibliografia i documentació.

Actualment, les activitats principals de la SdO són: a) la celebració de col·loquis generals i jornades d'onomàstica, b) la publicació de la revista *Noms*, l'anuari *Onomàstica* i la col·lecció d'estudis monogràfics *L'Estralla*, i c) assessorament en temes d'onomàstica.

La Societat adopta com a àmbit d'actuació preferent l'àrea de la llengua catalana, sens perjudici que pugui dur a terme, també, en raó del seu interès fonamental per l'onomàstica, actuacions en altres àrees lingüístiques.

La SdO és una entitat adherida de l'Institut d'Estudis Catalans (17-X-2016), compta amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, així com la col·laboració del Gabinet d'Onomàstica de la Universitat de les Illes Balears.

Pressupost 2020

Entrades: Quotes de socis: 6.025,00; subvenció de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, 3.000,00; per la venda de publicacions de l'entitat, 1.000,00. Total entrades: 10.025,00.

Sortides: Publicacions periòdiques: *Noms*, 13 (maquetació), 1.008,80; *Noms*, 14 (maquetació), 1.008,80; *Anuari*, 6 (maquetació + correcció), 1.786,95; Monografies: Santa Maria de Merlès, 577,20; Valls de Boi, 509,60; Publicacions impreses i enviament, 1.720,70; Despeses financeres, 350,00;

Altres enviaments, 150,00; Assegurança anual, 228,02; Manteniment web, 459,80. Total sortides: 7.799,87.

Saldo d'entrades i sortides 2020: 2.225,13.

Romanent a 31/12/2020: 13.717,30.

Moviment de socis

Durant el present exercici s'ha produït el següent moviment de socis. Baixes: 2. Altes: 2. Actualment, el nombre de socis en actiu és de 234.

Calendari d'activitats

Febrer

La Junta Directiva de la Societat d'Onomàstica, en sessió de 4 de febrer de 2020, acordà celebrar l'Assemblea general de socis el 21 de març d'enguany i fixar els punts de l'ordre del dia corresponent, d'acord amb els Estatuts de l'entitat que, en el seu article 12, diu que les reunions ordinàries han de tenir caràcter anual i celebrar-se dintre del primer semestre de l'any. En sobrevenir la pandèmia de la Covid-19 i d'acord amb la normativa vigent, la Junta Directiva (28 de maig) acordà ajornar *sine die* l'Assemblea, a l'espera d'una millora de la situació sanitària que permeti celebrar-la amb plena seguretat i confiança.

La Fundació Universitat Rovira Virgili (URV), a través del Departament de Filologia Catalana i amb el suport de la Direcció General de Política Lingüística del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració editorial de la Societat d'Onomàstica, convoca el III Premi Ramon Amigó i Anglès. Aquest guardó es concedeix a treballs de recerca que tinguin com a objectiu la confecció d'inventaris de noms de lloc i de persona. En igualtat de condicions es valoren preferentment els treballs que ajudin a acabar de completar l'estudi de l'àrea geogràfica corresponent a l'àmbit de la Universitat Rovira i Virgili.

Maig

A causa de la situació d'emergència general produïda per la Covid-19, hom acorda la suspensió temporal del 47è Col·loqui d'Onomàstica, Onomàstica de la Conca de Tremp i la Terreta, reservant les ponències i comunicacions rebudes per a noves dates de celebració.

Octubre

A través de la pàgina oficial de la SdO s'informa sobre la disponibilitat d'un estoc d'exemplars del seu Butlletí Interior (BISO), que s'ofereix gratuïtament a les persones i entitats que vulguin completar les seves col·leccions o bé que, per qualsevol altra raó, els puguin interessar.

Desembre

La Junta Directiva de la SdO acorda ajornar la convocatòria de l'Assemblea general de socis prevista de celebrar durant el mes de febrer de l'any vinent, fins que les condicions sanitàries provocades per la pandèmia de la Covid-19 ho facin possible. No obstant això i per a donar a conèixer les activitats de la pròpia entitat, acorda publicar en la seva pàgina oficial les memòries d'activitats corresponents a l'any 2019 i 2020, amb caràcter provisional i en tant no puguin ser aprovades per l'assemblea general de socis, com és preceptiu d'acord amb els seus estatuts.

L'Oficina d'Onomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans publica *Onomàstica de la Torre de l'Espanyol*, de Sílvia Veà, membre de junta de la SdO, treball que fou guanyador del I premi d'investigació Ramon Amigó i Anglès, 2016-2018.

Publicacions

En aquest exercici la SdO ha tingut cura de les publicacions regulars *Noms*, *Onomàstica* i *l'Estralla*.

Noms. La revista *Noms* és el canal de comunicació dels socis i sòcies de la SdO, pel qual circulen materials onomàstics del seu interès. Per aconseguir que la revista sigui una eina d'informació, difusió i participació bona i útil ens calen col·laboradors. Els socis són els creadors i els receptors dels continguts, amplis i diversos, que inclouen la teoria, la metodologia o el treball de camp en onomàstica o que provenen del resultat dels seus estudis, de les seves investigacions o dels seus coneixements. Són materials que, en forma d'article, posen a disposició dels lectors. Igualment, cal que hi hagi socis que redactin ressenyes, crítiques o notes de les publicacions onomàstiques (llibres o articles); socis que proporcionin les novetats bibliogràfiques, escrits o informacions (notícies, polèmiques o textos apareguts en la premsa) sobre activitats onomàstiques (congressos, jornades, cursos, conferències, presentacions de llibres, debats o exposicions), tesis, treballs acadèmics, treballs de recerca de batxillerat, documents d'arxiu o imatges amb valor onomàstic. Durant l'actual exercici han estat publicats els números 13 i 14 (monogràfic del 40è aniversari de la creació de la SdO). Disponibles a l'adreça: <https://www.onomastica.cat/noms>

Anuari de la Societat d'Onomàstica. Revista acadèmica en suport digital dedicada a l'estudi dels noms, en el sentit més ampli de l'expressió, i s'adreça a tots els interessats i estudiosos de l'onomàstica. La premissa de partida és que el *nom* és, en si mateix, un concepte interdisciplinari i que, potencialment, el seu ús és obert i pot arribar a ser objecte d'estudi des de qualsevol branca de la ciència si hi ha una voluntat expressa de posar-la en relació amb la perspectiva de l'onomàstica. Conscients de l'abast potencialment multitemàtic i totalitzador de l'onomàstica, pensem que és coherent que la revista tingui, també, la màxima obertura de mires possible des del punt de vista lingüístic. Per tant, tot i partir del català com a *llengua base* de la publicació, admet també originals escrits en qualsevol llengua romànica, a més de l'anglès i l'alemany. Ja el primer número, amb dos articles en català, un en castellà, un en anglès i

un altre en francès, exemplifica bé la voluntat de posar en circulació una publicació que busca, en el fons, demostrar que es pot assolir un cert punt d'equilibri entre llengües, entre territoris i entre perspectives temàtiques. Aquest és el nostre punt de partida, i aquest és el nostre propòsit de cara al futur. Durant l'actual exercici ha estat publicat el número 6 (2020), monogràfic sobre els cursos fluvials de la Mediterrània. Tots els números de l'Anuari de la SdO es troben en obert a l'adreça: <https://raco.cat/index.php/Onomastica/>

L'Estralla. Des de l'any 2018, les monografies de la SdO es publiquen en la col·lecció L'Estralla. Aquesta col·lecció pròpia és un projecte llargament anhelat a través del qual la Societat vol seguir executant un dels seus objectius estatutaris: l'edició d'obres monogràfiques dedicades a l'estudi onomàstic. Aquesta línia d'acció vol contribuir a eixamplar la migrada oferta que fins al moment present es detecta en matèria onomàstica en el mercat editorial, tot mantenint la ferma convicció de la rellevància cultural que suposa la difusió, en el sentit més ampli i més profund possible, dels treballs, els estudis i les recerques relacionades amb l'univers dels noms propis. Durant l'actual exercici han estat publicats els següents volums: *Els noms de lloc del terme municipal de Santa Maria de Merlès* (2020) i *Els noms de lloc de les Valls de Boí* (2020), de Rafael de la Torre i Boronat, edició a cura de Ventura Castellvell i Joan Anton Rabella. Edició electrònica d'accés obert als volums:

<https://www.onomastica.cat/wp-content/uploads/Els-noms-de-lloc-de-les-Valls-de-Bo%C3%AD.pdf>

<https://www.onomastica.cat/wp-content/uploads/Els-noms-de-lloc-del-terme-municipal-de-Santa-Maria-de-Merl%C3%A8s.pdf>

Culminació de dues noves obres

Enguany s'han ultimat els projectes editorials del *Manual de l'investigador d'onomàstica*, redactat per un equip d'especialistes en la matèria, i que es preveu que pugui sortir a la llum durant l'exercici del proper curs, i la nova versió, adaptada i revisada, del llibre *Toponímia dels termes municipals i nuclis de població de Castellvell del Camp i d'Almoster*, de Ramon Amigó i Anglès, a cura de Montserrat Amigó, filla de l'autor, i de Pere Navarro, professor de la URV, que també es preveu que surti publicat per la tardor de 2021, en l'escaïença del desè aniversari del traspàs de Ramon Amigó.

Exposicions virtuals

Lingüistes pel carrer. Exposició que vol posar de manifest la repercussió que els gramàtics i lexicògrafs tenen en la retolació de les vies urbanes de les nostres poblacions, per tal de contribuir al coneixement, divulgació i valoració de la seva obra. L'espai d'estudi és l'àmbit de la nostra llengua, de Salses fins a Guardamar i de Fraga fins a l'Alguer. Hom disposa del material de suport didàctic següent: 1) *Exposició Lingüistes pels carrers*; 2) *Lingüistes pels carrers: estudi i proposta didàctica*; 3) *Pompeu Fabra, un lingüista pel carrer*; 4) *Mapa dels Lingüistes pel carrer*. La idea i projecte és de Jesús Bernat Agut

(SdO) i d'Àngela Buj Alfara (Centre d'Estudis Lingüístics de les comarques centrals dels Països Catalans) i el disseny gràfic d'Òscar Bagur (SdO). L'exposició compta amb el suport de l'Institut Ramon Muntaner, el Centre d'Estudis Lingüístics de les comarques centrals dels Països Catalans, SdO, Acadèmia Valenciana de la Llengua, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Fundació Germà Colon de la Universitat Jaume I i de la Fundació Huguet. Per a més informació:

<https://www.imatgies.com/categoria/linguistes-pel-carrer/>

Honors, premis i distincions

Tot coincidint amb la presentació del número 67 de la revista *Eivissa* de l'Institut d'Estudis Eivissencs, el seu director i vocal de la SdO, Enric Ribes Marí, ha estat nomenat nou membre numerari adscrit a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

Assumpció Rehues, de la SdO, ha estat guardonada amb el III Premi Ramon Amigó i Anglès, que li fou lliurat el dia 15 de desembre de 2020, a la sala de graus de la Universitat Rovira i Virgili (URV), convocant de la beca. L'obra, una vegada realitzada, serà publicada per la SdO a través de l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC.

Joan Peytaví i Enric Ribes, membres de la Junta de la SdO, han estat nomenats, a l'IEC, president de la Comissió d'Onomàstica i director de l'Oficina d'Onomàstica, respectivament.

Barcelona, gener de 2021.